

Halvdan Svartes vise

Nedskrevet av Lindeman i 1866 etter Kristoffer Nielsen Korslundsbakken, Eidsvold Mjøsskog

Tekst: Henrik Anker Bjerregaard

I Halvdan Svartes saga i Snorres kongesagaer finner vi historien om da Halvdan Svarte gikk gjennom isen:

Halvdan Svarte kørde fraa eit gjestebod paa Hadaland, og vegen laag so fram, at han kørde yvi Randsfjorden. Dette var um vaaren, daa de heldt paa og tinte sterkt i soli. Dei kørde yvi Rykinsvik[10]. Der hadde de vori vaak i isen um vetteren til aa vatna buskapen, men daa var de komi møk ned paa isen, og de hadde eti um seg i solsteiken. Daa kongen kørde yvi der, so rauk isen sund, og kong Halvdan gjekk med der, og mykje folk med honom. Daa var han 40 aar gamal. Aldri hadde de vori so gode aaringar som i hans tid. So mykje heldt alle folk av han, at daa de spurdest, at han var daain, og like hans vart ført til Ringerike og skulde jordast der, so kom dei beste mennane fraa Raumarike og Vestfold og Heidmarki, og alle bad dei um aa faa like med seg og leggja de i haug i sitt fylke, og dei venta seg gode aaringar, um dei fekk de. Men dei vart samstelte um aa byta sund like i fire lutir, og hovude vart hauglagt paa Stein[11] paa Ringerike, men kvar tok sin lut heim med seg og hauglagde, og alle desse haugane kallar dei Halvdans-haugar.

Erik Werenskiolds illustrasjon fra Snorres kongesagaer.

Henrik Anker Bjerregaard flytter hendelsen til julen og lager en munter drikkeviser av hendelsen:

Kong Halfdan i Hedenold foer
heel lystigt om Julen til Gilde
han var sig en Kæmpe fuld stor,
Og tørsted' og drak ikke ilde.
De Skjalde saa mangel en Sang
Begeistred' ved Mjødhornet digted';
Og aldrig ved Hornenes Klang
man veed, at en Nordmand har svigtet.

Heel silde gik Kongen en Nat
Fra Laget, og hjemad han kjørte;
Han pisked' og skreg som besat,
Det gik, som om Fanden ham førte.
I Ulveskindspelsen han sad
Og dinglede frem og tilbage;
I gjette vel lettelig, hvad
Sligt kunde hos ham foraarsage.

Paa Randsfjord han kjørte omkap
med Følget, der skreg under Hikke;
Hans Traver var munter og rap,
Og Svøben han sparede ikke.
men da han, som sagt, var lidt fuld,
Sligt kan jo den bedste nok hænde,
Saa kjørte han ned i et Hul
Og det blev den Mjøddrikkers Ende.

De Normænd de sørged' for ham,
Og end de bevare hans Minde;
Og sandelig det var en Skam,
Om det kunde nogentid svinde.
Thi hvo der kan drikke som han,
og døer udi Rusen med Ære,
Han bør vel at nævnes en Mand,
Og evig udødelig være.

Paa Halfdans, paa Fædrenes Viis
Vi Julen indvie til Glæde!
Vi sjunge til Juulheltes Priis,
Og Struben til Sangene væde!
Som Halfdan vi tømme vort Kruus,
Af Halfdan vi Munterhed lære!
Og drukne vi udi vor Ruus,
Da gid det i Viin maatte være!